ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО 2021-2027 Г. НА ОБЩИНА ДОСПАТ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2023 - 31.12.2023 Г.

2024

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на фигурите 2

Списък на таблиците 2

Списък на използваните съкращения 3

1. Въведение 4

2. Общи условия за изпълнение на ПИРО 2021-2027 и в частност промените в социално-икономическите условия на общината 6

2.1. Демографско развитие на общината 7

2.2. Икономическо развитие на общината 8

2.3. Пазар на труда в общината 10

2.4. Социално развитие 11

3. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение 13

4. Действия, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ПИРО 18

5. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране 20

6. Заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на ПИРО 26

7. Приложения 28

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Хронология на разработването и отчитането на ПИРО 5

Фигура 2. Индикативна стойност и реално изплатени средства по проекти в община Доспат, по приоритети за 2023 г. 21

Фигура 3. Брой на изпълнените проекти и изпълнение на приоритетите спрямо реално изплатените средства и заложените такива в ПИРО Доспат 2021-2027 г. 23

Фигура 4. Разпределение на реално изплатените средства според източника на финансиране за 2023 г. 23

Фигура 5. Принос на приоритетите към общото изпълнение на ПИРО за 2023 г. 25

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1. Основни демографски показатели за община Доспат и област Смолян за 2021 и 2022 г 8

Таблица 2. Ключови икономически показатели на община Доспат 9

Таблица 3. Основни видове култури в община Доспат през 2023 г. 10

Таблица 4. Отглеждани селскостопански животни в община Доспат през 2023 г. 10

Таблица 5. Състояние на пазара на труда в община Доспат по данни на Агенция по заетостта 11

Таблица 6. Ключови показатели в областта на образованието 12

Таблица 7. Ключови показатели в областта на здравеопазването 12

Таблица 8. Социални услуги в община Доспат и техният капацитет към 2023 г. 12

Таблица 9. Постигнат напредък по индикаторите за резултат на ПИРО към 2023 г. 14

Таблица 10. Постигнат напредък по индикаторите за продукт на ПИРО към 2023 г. 16

Таблица 11. Реално финансово изпълнение по приоритети за 2023 г. спрямо заложеното в ПИРО 24

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и Канализация
ГД	Годишен доклад
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДГ	Детска градина
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕИК	Единен идентификационен код
ЕСИФ	Европейските структурни и инвестиционни фондове
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България
ИТИ	Интегрирани териториални инвестиции
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИРГ	Местна инициативна рибарска група
МО	Междинна оценка
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НСИ	Национален статистически институт
ОП	Оперативна програма
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“
ОПМ	Общинска пътна мрежа
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ОУ	Основно училище
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПМС	Постановление на министерски съвет
ПМДР	Програма за морско дело и рибарство
ПО	Последваща оценка
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2014-2020
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПХОМП	Програма за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027 г.
ПРЧР	Програма „Развитие на човешки ресурси“ 2021-2027
ПЧП	Публично-частни партньорства
РДМА	Разходи за дълготрайни материални активи
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РУО	Регионално управление на образованието
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на община (ПИРО) Доспат за периода 2021-2027 г. е основополагащ, стратегически документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години. ПИРО продължава традицията на общинските планове за развитие да определя бъдещото социално-икономическо развитие на общината.

Изпълнението на заложените в плана мерки, инициативи и конкретни проекти за развитие се отчита чрез годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината, съгласно чл. 72, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Основа за изготвянето на докладите е информацията, която се събира чрез действащата в Общината система за наблюдение и оценка на плана.

Целта на годишния доклад е да обобщи постигнатото през календарната година и да оцени доколко ефективно и ефикасно е изразходван публичният ресурс, отчитайки социално-икономическата среда през съответната година, и при необходимост да отправи препоръки за предприемане на действия за корекция на процесите по планиране, програмиране и ресурсно осигуряване за развитието на общината.

Изготвените годишни доклади от своя страна са основа за разработването на междинната и последващата оценки на ПИРО, поради което те самостоятелно се явяват важен елемент от системата за наблюдение и оценка на плана.

Предмет на наблюдение и оценка на годишния доклад е постигането на заложените в ПИРО цели и приоритети както по отношение на финансирането, така и по отношение на постигнатия напредък по дефинираните индикатори за наблюдение. В доклада още се прави преглед и оценка на извършените дейности, свързани с информирането и запознаването на широк кръг от заинтересовани страни относно изпълнението на ПИРО, включително конкретните проекти към него.

Съгласно чл. 22 от Закона за регионалното развитие кметът на общината *„ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината“* в т.ч. *„представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет“*. Кметът е натоварен и с функцията да *„осигурява публичност и прозрачност на плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му“*.

Съгласно Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР), в цялостния процес на наблюдение и оценка, при спазване на принципа за партньорство участват: общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданските общности в общината.

Годишният доклад се одобрява от общински съвет по предложение на кмета на общината.

След одобряването на доклада той се публикува на сайта на Общината и се предприемат действия за осигуряване на неговата публичност и достъпност от всички заинтересовани лица.

Настоящият доклад следва да е третият документ, който ще бъде изработен, но е **първият** за периода от 2021 г. (когато е приет настоящият ПИРО) до 2028 г. (когато следва да се изготви последният годишен доклад и да се направи обобщена последваща оценка на постигнатото от ПИРО). Докладът представя резултатите от наблюдението на изпълнението на ПИРО 2021-2027 г. на община Доспат за периода 01.01.2023-31.12.2023 г. Документът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане и следва да служи за основа при извършването на предстоящата междинна оценка на ПИРО, която се очаква да бъде направена през настоящата 2024 година.

Поради късното приемане на ПИРО Доспат (юни 2021 г.) не е изготвян годишен доклад за 2021 г. и 2022 г.

Фигура 1. Хронология на разработването и отчитането на ПИРО

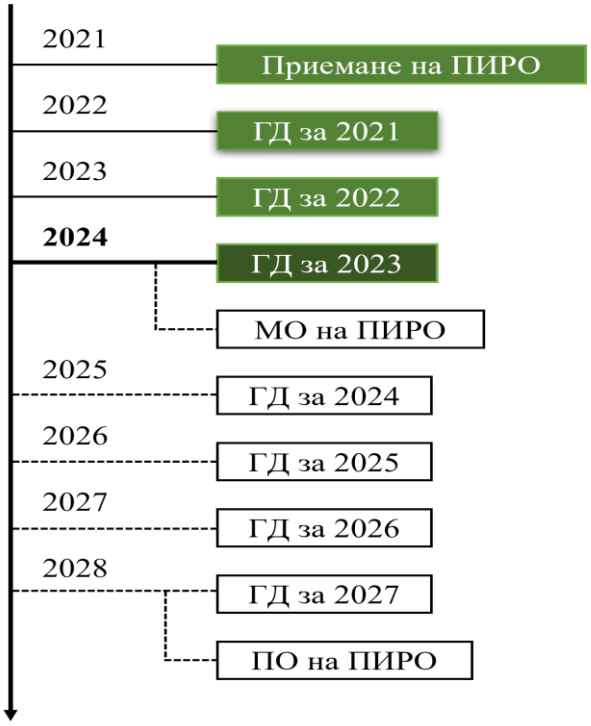

В процеса на разработване на доклада са използвани следните **информационни източници:**

- План за интегрирано развитие на община Доспат за периода 2021–2027 година;
- Отчет за капиталовите разходи на Община Доспат за 2023 г.;
- Други справки и отчети на Община Доспат;
- Попълнени въпросници от страна на общинските служители;
- Текуща статистика на НСИ;
- Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);
- Официална интернет страница на Община Доспат;
- Друга информация и данни, предоставени от Община Доспат, Областна дирекция „Земеделие“, Областно пътно управление, Регионално управление на образованието, Дирекция „Бюро по труда“ и експлоатационните дружества.

При изработването на настоящия доклад следва да се изложи, че **съществуват обективни ограничения** по отношение на част от данните, използвани в него. Националната статистика не разполага с по-актуални данни към момента на разработването му.

Навсякъде в доклада са използвани най-новите текущи данни от различните институции, като това е упоменато в съответния текст или графика.

2. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО 2021-2027 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА

Общите условия за изпълнението на ПИРО, съгласно Закона за регионалното развитие, могат да бъдат класифицирани по отношение на факторите, които влияят върху актуализацията му. Съгласно чл. 22 от ППЗРР, приет с ПМС 183 от 04.08.2020 г., те са:

- съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- промени в свързаното национално законодателство или в правото на ЕС;
- при съществени промени в национални или секторни стратегии, концепции и програми, влияещи върху изпълнението на плана;
- при приемане или изменение на бюджета на общината и утвърждаване на индикативните разчети за средствата от Европейския съюз (в този случай се актуализира и програмата за реализиране на плана).

През изминалата 2023 г. усилията за развитие на община Доспат са насочени към изпълнение на проекти за изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура, чрез рехабилитация на ВиК инфраструктура, облагородяване на селищната среда и подобряване на уличната мрежа. Изпълняват се проекти със социален характер, както и продължава да се подобрява образователната инфраструктура.

Годината бе наситена откъм събития в световен и национален план. Усложнената геополитическа ситуация бе породена не само от войната между Русия и Украйна, но и от конфликтът в Близкия изток. В България 2023 г. премина под знака на изборите – първо за правителство, а после и за местна власт. След две служебни правителства се сложи край на кризисния политически период за страната и бе гласувано редовно правителство, с първия в историята на страната премиер на ротационен принцип. Политическата нестабилност наруши ритъма на работа на държавната администрация, включително и изпълнението на програмите в новия програмен период, съфинансирани от Европейския съюз, по които тепърва се създава необходимата законодателна рамка и се разписват указания.

Последиците от военните действия в Украйна имат отражение върху икономиката на страната, основаващи се на улеснения достъп до украински стоки, дефицит или липса на суровини, затруднен износ на български стоки на традиционни пазари. Събитията в Украйна също така доведоха до тежка енергийна криза. Тя продължи да се задълбочава и през 2023 г., като бе причина за повишените разходи за енергия на предприятията в местната икономика.

По отношение на **икономическите и социални условия** през 2023 година, по официални данни на НСИ, годишната инфлация (4,7%)[1] в страната е по-ниска спрямо предходните две години. Въпреки този факт, стойностите на средногодишна инфлация (9,5%)[2] се запазват сравнително високи.

Политическите събития през 2023 г. са причина за необичайно късния прием на националния бюджет. Това оказа влияние върху бюджетите на местно ниво, които също бяха приети със закъснение и ограничи възможностите на общинското ръководство и

[1] Измерена според индекса на потребителските цени (ИПЦ) декември 2023 г. спрямо декември 2022 г.
[2] Измерена според индекса на потребителските цени (ИПЦ) за периода януари-декември 2023 г. спрямо периода януари-декември 2022 г.

администрация за извършване на планови капиталови инвестиции и реализирането на повече проекти.

В следващите подточки са представени основни изводи и данни за социално-икономическото състояние на общината, които разкриват промените, случили се през 2023 г. Направени са сравнения между последните актуални стойности и статистически данни и предходните такива за съответните години, за да се покаже има ли промяна и в каква посока е тя. Където е възможно са посочени и референтни стойности за област Смолян.

По отношение на **свързаното национално законодателство и правото на ЕС** през 2023 година не са настъпили промени. ПИРО Доспат 2021-2027 е изработен и към момента отговаря на условията на ЗРР и другите актуални, действащи нормативни актове.

Няма осъществени **промени в секторни стратегии и програми**, които оказват влияние върху изпълнението на ПИРО.

Използваните данни за състоянието на демографското и социалното развитие (с изключение на предоставяните социални услуги) в общината са за последните налични години – 2021 г. и 2022 г. Към момента на разработването на настоящия годишен доклад, националната статистика не разполага с актуални данни за 2023 г., тъй като се очаква те да бъдат публикувани на по-късен етап през настоящата година.

2.1. ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Процесите, наблюдавани на национално ниво, са предимно застаряващо население, ниска раждаемост и интензивна външна миграция. Тези процеси протичат и в община Доспат. Последните налични данни от НСИ са за 2021 г. и 2022 г., които в известна степен са достатъчни, за да покажат настъпилите демографски промени в общината.

Населението на община Доспат е 7,8% от населението в област Смолян, като за разглеждания период то намалява почти с 4% или с 301 души. На областно ниво населението намалява по-значително – с 6% (5 964 души). С най-висок темп намалява населението в подтрудоспособна възраст (-7%) като причината са ниските нива на раждаемост. Трудоспособното население също намалява със значителен темп – 276 души (-5,8%). Обратна е тенденцията при надтрудоспособното население, което нараства с 2,23% за периода 2021-2022 г.

При коефициента на механичен прираст не се забелязва подобрение. Сравнявайки стойностите от 2021 г. (-8,59‰) и 2022 г. (-9,50‰) се забелязва леко влошаване с 0,9%. Вътрешната миграция продължава да е отрицателна, като през 2022 г. изселилите се лица са повече от тези през 2021 г., а заселилите се намаляват. Коефициентът на механичен прираст е с по-високи отрицателни стойности от тези за област Смолян (-4,53‰) и от средния за страната (-4,26‰).

Естествените демографски процеси в комбинация със застаряващото население, продължават да водят до намаляване на населението и влошаване на възпроизводствените възможности. Забелязва се положителна промяна в стойностите на коефициента на естествен прираст на населението в общината. Показателят се подобрява с 5,28‰ за периода 2021-2022 г., като на областно ниво също се забелязва подобрение на показателя с 2,28‰. Основната причина е по-ниската смъртност през 2022 г., в сравнение с 2021 г. Стойностите на показателя остават отрицателни поради тенденцията за по-ниска раждаемост.

Коефициентът на възрастова зависимост, измерващ броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години) се увеличава с 3,02%, достигайки до 52,71%. Стойността на коефициента на демографско заместване, показващ отношението на лицата в трудоспособна възраст между 15-19 г. и 60-64 г. също се увеличава и достига до 39,61%. Чрез показателя се разкрива негативната тенденция, според която през 2022 г. всеки 100 души, излизащи от трудоспособна възраст, биват заместени от 39 „млади“ хора, което е крайно недостатъчно, за да компенсира населението, излизащо в пенсионна възраст. Област Смолян също продължава да е сред областите с най-ниска стойност на показателя – 42,19%. Този проблем най-силно се отразява върху икономиката както на общинско, така и на областно ниво и разкрива проблем с намирането на кадри за пазара на труда. Бързият темп, с който населението застарява, дестабилизира както социалните системи, така и публичните финанси, което неминуемо оказва влияние и върху икономическия растеж.

Чрез разгледаните показатели и техните стойности за периода 2021-2022 г. може да се направи изводът, че отрицателното развитие на някои от тях, би имало по-сериозно отражение върху социално-икономическото развитие на община Доспат за в бъдеще.

Таблица 1. Основни демографски показатели за община Доспат и област Смолян за 2021 и 2022 г

Показател	Мярка	Община Доспат			Област Смолян		
		2021	2022	Δизм.	2021	2022	Δизм.
Население към 31.12. - общо	брой	7 564	7 263	-3,98%	99 318	99 354	-6,00%
Под трудоспособна възраст	брой	959	892	-6,99%	12 171	10 947	-10,06%
В трудоспособна възраст	брой	4 725	4 449	-5,84%	57 283	52 779	-7,86%
Над трудоспособна възраст	брой	1 880	1 922	2,23%	29 864	29 628	0,79%
Коефициент на естествен прираст (на 1 000 души от населението)	‰	-15,34	-10,05	5,28	-17,01	-14,73	2,28
Коефициент на механичен прираст (вътрешна миграция)	‰	-8,59	-9,50	-0,91	-8,86	-4,53	-4,33
Дял на под трудоспособното население от общото население	%	12,68%	12,28%	-0,40	12,25%	11,73%	-0,53%
Коефициент на възрастова зависимост (отношение между лицата в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) и в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години)	%	49,69%	52,71%	3,02%	59,81%	62,96%	3,14%
Коефициент на демографско заместване (отношение на населението във възрастовата група 15-19 и възрастовата група 60-64)	%	38,55%	39,61%	1,06%	42,29%	42,19%	-0,10%

Източник: НСИ, собствени изчисления

2.2. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Икономиката на община Доспат през последните години не се отличава от националните тенденции. Основните сектори, които продължават да бъдат определящи за общинската икономика, са *„Селско, горско и рибно стопанство“*, *„Преработваща промишленост“* и *„Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“*.

През 2022 г. се забелязва увеличение в броя на предприятията с 97 предприятия. Този ръст е най-голям в сектор *„Селско, горско и рибно стопанство“*, където през 2021 г. броят на предприятията е едва 6, а през 2022 г. достига 78. Тази голяма разлика се дължи на наложената административна промяна от 4 януари 2022 г. в изпълнение на Закона за регистър БУЛСТАТ за самоосигуряващите се земеделски производители, които се регистрират с 9-цифрен ЕИК номер. Промяната е в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент, относно защитата на физическите лица, във връзка с обработването на лични данни (GDPR).

За периода 2021-2022 г. се отчита ръст при всички икономически показатели, с изключение на показателя *„Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи“* (РДМА), който намалява.

По данни на НСИ през 2022 г. броят на заетите лица в предприятията се увеличава с 97 души, което е ръст от 42%. При заетите в предприятията лица, най-голяма е заетостта в микро предприятията, а по отношение на сектора, голяма част от лицата са заети в преработващата промишленост. Стойността на произведената продукция се увеличава с 34% (18 106 хил. лв.), а с нея се отчита ръст от 23,68% при нетните приходи от продажби (17 441 хил. лв.) спрямо предходната 2021 г.

По отношение на инвестиционната активност в община Доспат през 2022 г. не може да бъде отчетен напредък, тъй като данните за преки чуждестранни инвестиции не са налични, а стойността на показателя *„Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи“* намалява с 23,9% за периода 2021-2022 г.

Вземайки под внимание стойностите на показателите *„Приходи от дейността“*, *„Нетни приходи от продажби“* и *„Стойност на продукцията“* през 2022 г., с най-голямо значение за развитието на община Доспат е икономическата дейност *„Преработваща промишленост“*. В този сектор попадат 57% от заетите лица в нефинансовите предприятия и се създава 65,2% от остойностената произведена продукция.

С принос към общинската икономика са и секторите в сферата на услугите – *„Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“* и *„Транспорт, складиране и пощи“*. При тях също се отчита ръст в стойностите на икономическите показатели през 2022 г., въпреки, че той не е толкова осезаем.

В сферата на туризма, секторът, който е определящ и може да проследи посоката на развитие, е *„Хотелиерство и ресторантьорство“*. Предприятията се увеличават само с 1 брой, а икономическите показатели отчитат неостатъчен ръст.

Таблица 2. Ключови икономически показатели на община Доспат

Показател	Мярка	Община Доспат		
		2021	2022	Δизм.
Брой предприятия	брой	231	328	97
Заети лица	брой	1 284	1 370	86
Произведена продукция	хил. лв.	53 276	71 382	18 106
Нетни приходи от продажби	хил. лв.	73 645	91 086	17 441
Разходи за придобиване на ДМА	хил. лв.	18 469	14 050	-4 419

Източник: НСИ

По данни на Областна дирекция „Земеделие“ – Смолян през 2023 г. общата площ на земеделската земя е 53 267 дка, от които ниви – 12 566 дка., ливади – 17 785 дка., пасища и мери – 22 420 дка и трайни насаждения – 496 дка.

Основните отглеждани селскостопански култури през 2023 г. са отразени в следващата таблица. С най-голяма площ и добив се отличават културите картофи (400 дка с добив 1 000 кг/дка), малини (11 дка с добив 447 кг/дка), сливи (52 дка с добив 250 кг/дка), тютюн (50 дка с добив 160 кг/дка).

Таблица 3. Основни видове култури в община Доспат през 2023 г.

Култура	Площ (дка.)	Получен среден добив в кг/дка
Картофи	400	1000
Тютюн	50	160
Царевица	-	-
Ябълки	2	250
Вишни	2	240
Сливи	52	250
Череши	9	288
Малини	11	447
Ягоди	4	300

Източник: ОДЗ - Смолян

През 2023 г. в община Доспат общият брой на регистрираните земеделски стопани е 193, от които 69 отглеждат животни. Земеделските стопани се увеличават с 51 спрямо 2022 г. Основните видове животни, отглеждани на територията на общината са: овце (3 092 бр.), говеда и биволи (911 бр.), кози (74 бр.), пчелни семейства (220 бр.). Интересна категория са калифорнийските червеи, които се отглеждат на територията на община Доспат – 809 кв. м. през 2023 г. Информацията за отглежданите животни е представена по-подробно в следващата таблица.

Таблица 4. Отглеждани селскостопански животни в община Доспат през 2023 г.

Селскостопански животни по категории	Брой
Овце – общо	3092
в т.ч. овце – млечни	2729
в т.ч. овце – месодайни	58
в т.ч. овце - други	305
Кози – общо	74
Пчелни семейства	220
Говеда и биволи – общо	911
в т.ч. телета и малачета до 1 г.	166
в т.ч. телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за угояване	54
в т.ч. телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници	26
в т.ч. крави – млечни	409
в т.ч. крави – месодайни	246
Калифорнийски червеи	809 кв. м.

Източник: ОДЗ-Смолян

2.3. ПАЗАР НА ТРУДА В ОБЩИНАТА

Данните от Дирекция „Бюро по труда“ – Девин показват **увеличаване на регистрираната безработица** през 2023 г. с 6,5% и 245 разкрити нови работни места в община Доспат. Общият брой на регистрираните безработни лица се увеличава със 74 души, а коефициентът на безработица достига до 17,2%.

Заетостта се увеличава с 6,7% през 2022 г., като броят на заетите лица в местната икономика достига до 1 370 души. Това е с 86 души повече от предходната 2021 г.

Таблица 5. Състояние на пазара на труда в община Доспат по данни на Агенция по заетостта

Показател	Мярка	Година	
		2022	2023
Регистрирани безработни лица (общо)	брой	486	560
Разкрити нови работни места	брой	116	245
Коефициент на безработица	%	10,75	17,21

Източник: ДБТ – Девин

През 2022 г. средната брутна работна заплата в община Доспат продължава да се увеличава, като достига до 12 236 лв. и нараства с 9,7% спрямо 2021 г. Увеличението е с 5,6% по-ниско от средногодишната инфлация в страната (15,3%). Въпреки нарастването на средната брутна работна заплата в общината, тя не успява да изпревари нивото на средногодишната инфлация.

Според официалните данни, предоставени от Дирекция „Бюро по труда“ - Девин, през 2023 г. броят на сключените договори с работодатели по програми и мерки за насърчаване на заетостта в община Доспат, е 10, което е с 51 по-малко от 2022 г. От сключените договори 4 от тях са по програми за заетост, 2 са по мерки за заетост и 4 по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Броят на безработните лица, включени в заетост по програми и мерки за насърчаване на заетостта в община Доспат, е 16 души, което е със 169 души по-малко от предходната 2022 г. Безработните лица включени в програми за заетост са 8, а включените по ОП „Развитие на човешки ресурси“ са 7 души.

Участието в програми и мерки за насърчаване на заетостта е важно, за да бъде преодоляно високото равнище на безработица, което отразява коефициентът на безработица.

В община Доспат през 2023 г. не са включени безработни и заети лица в обучения за квалификация и преквалификация. Също така през 2023 г. на територията на община Доспат не се изпълняват национални или регионални програми.

2.4. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

При показателите, отразяващи състоянието на образователната ситуация в общината през учебната 2022/2023 година, не се регистрират значителни изменения. Запазва се броят на детските градини, но този на местата в детските градини намалява драстично – със 73 в рамките на една учебна година. Успоредно с това, намалява и стойността на показателя *„Места на 100 деца в детските градини“*, но въпреки това местата са достатъчни, за да удовлетворят потребността на всички желаещи родители, които искат да запишат децата си. Броят на децата, посещаващи детска градина намалява с 10 и достига 217 деца. Педагогическият персонал в детските градини намалява с 2 души, а на областно ниво се увеличава с 6 души.

Данните от НСИ, по отношение на основното и средното образование, показват, че броят на училищата остава непроменен (8 бр.). Към момента на разработването на доклада за показателя „Учители в общообразователните и специални училища“ не са налични актуални данни за учебната 2022/2023 г. При броя на учениците през учебната 2022/2023 г. се отчита спад, като те са с 13 души по-малко от предходната учебна година. По данни на РУО-Смолян,

през 2023 г. няма преждевременно напуснали системата на образованието. Няма идентифицирани деца и ученици, които да попадат в групата „В риск“.

Следващата таблица представя обобщено основните показатели в сферата на образованието, като за референция са приложени и стойностите за област Смолян.

Таблица 6. Ключови показатели в областта на образованието

Показател	Мярка	Община Доспат		Област Смолян
		2021/2022	2022/2023	2022/2023
Детски градини	брой	7	7	47
Педагогически персонал в детските градини	брой	22	24	326
Групи в детски градини	брой	11	10	145
Места на 100 деца в детските градини	брой	227	217	2 768
Деца в детските градини	брой	329	256	3 152
Места в детските градини	брой	273	56	8 108
Училища на територията на общината	брой	8	8	58
Учители в общообразователните и специални училища	брой	76	-	-
Учащи в общообразователните и специалните училища	брой	552	539	7 202

Източник: НСИ

Единствените показатели, отразяващи състоянието на здравеопазването в община Доспат, са *„Население на един лекар“* и *„Население на един лекар по дентална медицина“*, тъй като на територията на общината няма детски ясли. Положително е, че тяхната натовареност намалява, но това е за сметка на намаляващия брой на населението. Според данните, през разглеждания период, може да се направи изводът, че се запазва броят на специалистите – общопрактикуващите лекари са 6, а специалистите по дентална медицина са 5.

Таблица 7. Ключови показатели в областта на здравеопазването

Показател	Мярка	Община Доспат		Област Смолян
		2021	2022	2022
Население на един лекар	брой	1 261	1 211	308
Население на един лекар по дентална медицина	брой	1 513	1 453	778

Източник: НСИ

Социалните услуги, които се предоставят в община Доспат през 2023 г., са три. Те улесняват различни групи от населението. В следващата таблица са представени видовете социални услуги и капацитетът им, като за услугата „Дневен център за деца и младежи с увреждания“ не са налични данни за наличния капацитет.

Таблица 8. Социални услуги в община Доспат и техният капацитет към 2023 г.

Социални услуги в общността	Капацитет
Грижа в дома	48
Център за обществена подкрепа	20
Дневен център за деца и младежи с увреждания	-

Източник: Община Доспат

3. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

В настоящата част на доклада се оценява напредъкът за периода от 01.01. до 31.12.2023 г. по изпълнението на ПИРО Доспат на база на заложените в него **индикатори за резултат и индикатори за продукт.** Индикаторите за резултат отразяват постигането на трите специфични цели, а индикаторите за продукт на петте приоритета.

Оценката е направена въз основа на информацията, получена от официални източници на информация, допълнителни кабинетни проучвания и разговори с представители на Общинска администрация.

Определените в ПИРО Доспат специфични цели са:

Стратегическа цел 1: Растеж и стабилност на местната икономика посредством оползотворяване на местния потенциал

Стратегическа цел 2: Осигуряване на качествена жизнена среда на населението и опазване на природните дадености

Стратегическа цел 3: Балансирано териториално развитие и равни възможности за реализация пред населението на общината

От тях произтичат пет приоритета за развитие на общината, както следва:

Приоритет 1:
Развитие и модернизиране на местната икономика

Приоритет 2:
Изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура

Приоритет 3:
Развитие и разширяване на предоставяните обществени услуги

Приоритет 4:
Туристически подем в условията на съхранена околна среда

Приоритет 5:
Реализиране на добро управление съвместно със заинтересованите страни

При индикаторите, измерващи напредъка по постигане на заложените стратегически цели в ПИРО, се наблюдават следните промени:

- Стойността на показателя *„Произведена продукция на 1000 души от населението“* се увеличава с 2 723 хил. лв. спрямо базовата стойност;

- Наблюдава се устойчив ръст на показателя *„Средна годишна брутна работна заплата“*, като през 2022 г. стойността достига до 12 236 лв. и се доближава до заложената целева стойност;
- Междинната стойност на показателя *„Брой нефинансови предприятия на 1000 души в общината“* надвишава заложената целева стойност и индикаторът бива **постигнат**;
- Приходите от реализирани нощувки в общината се увеличават на 342 хил. лв., но са необходими повече усилия в тази посока, за да бъде постигната заложената целева стойност;
- Увеличава се делът на населението, свързано към канализационната мрежа, спрямо 2019 г., когато е отчетен индикаторът. През 2022 г. стойността на индикаторът достига 51,98%;
- Към 2023 година не се отчитат практики за разделно събиране на отпадъците и при това положение, заложеният индикатор *„Дял на разделно събраните отпадъци“*, не може да отчете напредък и евентуално да достигне заложената целева стойност;
- Безработицата в община Доспат се увеличава, с което се влошава и междинната стойност на индикатора, спрямо базовата. Нивото на безработица достига до 17,2%, което значително отдалечава индикатора от постигането на целевата стойност;
- Делът от ОПМ в добро/отлично състояние, който се измерва чрез заложения индикатор, има междинна стойност 62%, като се понижава спрямо отчетената базова стойност;
- При индикатора *„Население на един лекар в общината“* междинната стойност намалява, което е обвързано с намаляващото население, а не с увеличаващия се брой лекари;
- През 2023 г. не е отчетен напредък при индикатора, отчитащ новоразкрити социални услуги.

При по-голяма част от индикаторите за резултат към 2023 г. се отчита положителен напредък, като при три от индикаторите се отчита отрицателно развитие, а при два не се забелязва никакво развитие (*„Новоразкрити социални услуги“* и *„Дял на разделно събраните отпадъци“*).

В следващата таблица са представени индикаторите за резултат, като отчетената междинна стойност в скоби е уточнена годината, през която е отчетен индикаторът, в случай, че е различна от разглежданата 2023 г.

Таблица 9. Постигнат напредък по индикаторите за резултат на ПИРО към 2023 г.

№	Индикатори за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (година на отчитане)	Междинна стойност (2023 г.)	Целева стойност (2027 г.)
Стратегическа цел 1. Растеж и стабилност на местната икономика посредством оползотворяване на местния потенциал						
1	Произведена продукция на 1000 души от населението	хил. лв.	НСИ	7 105 (2018 г.)	9 828 (2022 г.)	12 500
2	Средна годишна работна заплата	лева	НСИ	8 038 (2018 г.)	12 236 (2022 г.)	13 000

№	Индикатори за резултат	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (година на отчитане)	Междинна стойност (2023 г.)	Целева стойност (2027 г.)
3	Брой нефинансови предприятия на 1000 души в общината	брой	НСИ	33 (2018 г.)	45 (2022 г.)	40
4	Приходи от реализирани нощувки в общината	хил. лв.	НСИ	335 (2018 г.)	342 (2022 г.)	550
Стратегическа цел 2: Осигуряване на качествена жизнена среда на населението и опазване на природните дадености						
1	Дял от населението свързано към канализационната мрежа	%	ВиК дружество, Община Доспат	30 (2019 г.)	51,98 (2022 г.)	70
2	Дял на разделно събраните отпадъци	%	Община Доспат	0 (2019 г.)	0 (2023 г.)	45
3	Ниво на безработица	%	ДБТ	16,8 (2019 г.)	17,21 (2023 г.)	8
Стратегическа цел 3. Балансирано териториално развитие и равни възможности за реализация пред населението на общината						
1	Дял от ОПМ в добро/отлично състояние	%	Община Доспат	64 (2019 г.)	62 (2023 г.)	90
2	Население на един лекар в общината	брой	НСИ	1 566 (2019 г.)	1 211 (2022 г.)	650
3	Новоразкрити социални услуги	брой	Община Доспат	0 (2019 г.)	0 (2023 г.)	3

Източник: по данни на НСИ, Община Доспат, ВиК, ДБТ-Девин, собствени изчисления

През 2023 г. при индикаторите, измерващи напредъка по постигане на заложените приоритети в ПИРО, се наблюдават следните промени:

- През 2023 г. броят на подкрепените предприятия със средства от ЕСИФ е 4, като това се равнява на броя на стартиралите през тази година проекти на частни бенефициери;
- Общият брой на заетите лица в нефинансовите предприятия достига до 1 370, което е със 153 лица по-малко от отчетената през 2020 г. базова стойност. За периода 2021-2022 г. най-много намаляват заетите лица в сектор *„Селско, горско и рибно стопанство“*;
- Положителен напредък се отчита при индикаторите *„Реализирани ПЧП“* и *„Брой реализирани иновативни проекти“*;
- Дължината на реконструираната ВиК мрежа и отчетената междинна стойност през 2023 г. е 1,27 км., което е много малък процент от заложената целева стойност;
- Регистриран е значителен ръст при стойността на индикатора *„Регистрирани нощувки годишно в общината“*, като достига до 29 971 нощувки. Отчетената междинна стойност надвишава целевата стойност с 4 971 нощувки, с което индикаторът се определя като **постигнат**;
- През 2023 г. са проведени 3 обучения за администрацията, като тази стойност не позволява индикаторът да достигне до заложената целева стойност от 5 обучения;

- **При 11 от индикаторите за продукт е отчетена нулева стойност**, което се отразява неблагоприятно при изпълнението на заложените приоритети за развитие. Необходимо е това да се има предвид през следващата година от изпълнението на ПИРО Доспат;

- За индикатора, заложен в приоритетно направление 4 и свързан с *„Подобряване на екологичното състояние на река Доспат“*, не е налична актуална информация. Поради факта, че все още в община Доспат няма изградена ПСОВ, може да се направи изводът, че вероятното екологично състояние на река Доспат продължава да е незадоволително.

Таблица 10. Постигнат напредък по индикаторите за продукт на ПИРО към 2023 г.

№	Индикатор за продукт	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (година на отчитане)	Междинна стойност (2023 г.)	Целева стойност (2027 г.)
Приоритет 1. Развитие и модернизиране на местната икономика						
1	Брой подкрепени предприятия със средства от ЕС	брой	ИСУН; МЗХ, Агенция по вписванията	0 (2020 г.)	4 (2023 г.)	20
2	Брой на заетите лица в нефинансовите предприятия	брой	НСИ	1 523 (2020 г.)	1 370 (2022 г.)	1 600
3	Реализирани ПЧП	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	1 (2022 г.)	4
4	Брой реализирани иновативни проекти	брой	ИСУН, Община Доспат	0 (2020 г.)	1 (2023 г.)	4
Приоритет 2. Изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура						
1	Дължина на реконструирана ВиК мрежа	километър	ИСУН, Община Доспат	0 (2020 г.)	1,27 (2023 г.)	30
2	Изградена ПСОВ Доспат	брой	ИСУН, Община Доспат	0 (2020 г.)	0 (2023 г.)	1
3	Дължина на реконструирана пътна мрежа	километър	Община Доспат	0 (2020 г.)	-	20
4	Изграден околовръстен път на гр. Доспат	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	-	1
5	Сгради с внедрени ВЕИ, собственост на общината	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	-	10
Приоритет 3. Развитие и разширяване на предоставяните обществени услуги						
1	Разкриване на Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ)	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	0 (2023 г.)	1
2	Разкриване на Дневен център за възрастни хора	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	0 (2023 г.)	1
3	Разкрит етнографски музей	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	0 (2023 г.)	1
4	Разкрити детски площадки на територията на общината	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	0 (2023 г.)	6

№	Индикатор за продукт	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (година на отчитане)	Междинна стойност (2023 г.)	Целева стойност (2027 г.)
Приоритет 4. Туристически подем в условията на съхранена околна среда						
1	Реконструирани/нови екопътеки	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	0 (2023 г.)	6
2	Регистрирани нощувки годишно в общината	брой	ИСУН, Община Доспат	15 085 (2020 г.)	29 971	25 000
3	Подобряване на екологичното състояние на река Доспат	-	РИОСВ Смолян	Много лошо (2020 г.)	-	Добро
Приоритет 5. Реализиране на добро управление съвместно със заинтересованите страни						
1	Брой проведени обучения за администрацията (годишно)	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	3	5
2	Реализирани проекти за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) съвместно с други общини	брой	Община Доспат	0 (2020 г.)	0	4

Източник: по данни на НСИ, Община Доспат, ИСУН, собствени изчисления

След разгледаните междинни стойности на индикаторите за продукт и индикаторите за резултат, и съответните постигнати резултати, следва да се обобщи, че при **39,29%** от тях са отчетени положителни стойности, а при **14,29%** се забелязва понижаване на стойностите, в сравнение с отчетените базови нива. При **46,43%** от всички индикатори не се постига напредък и голяма част от тях отчитат нулеви стойности. Това се отразява негативно върху реализирането на конкретни постижения при изпълнение на приоритетите и достигане на пряко въздействие в съответната област.

4. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

Съгласно чл. 72 от ППЗРР годишните доклади включват информация за действията, предприети от компетентните органи за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана. Те включват следните компоненти:

- мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
- преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през годината, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
- мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана;
- мерки за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
- мерки за прилагане принципа на партньорство;
- резултати от извършени оценки към края на съответната година.

Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Основна мярка за наблюдение изпълнението на ПИРО е чрез предвидените в ЗРР инструменти за това – годишни доклади, междинна оценка и последваща оценка.

Действащите механизми за събиране, обработване и анализ на данните са предопределени от източниците на официална информация, както и механизмите за нейното получаване. В този смисъл формалният механизъм може да се обобщи в следните четири стъпки (дейности):

- съставяне на списък с необходимата информация за изготвяне на годишния доклад и/или междинна/последваща оценка;
- подготовка и изпращане на официални писма до съответните институции с искане за информация и данни;
- след получаване на информацията - систематизиране в единна база данни за целите на доклада/оценката;
- обработка на систематизираните данни и оформяне на резултатите от извършените анализи с тях.

Проблеми, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО и мерки за преодоляването им

Възникналите проблеми за община Доспат през 2023 г. могат да се определят като външни и се основават предимно на закъснелия прием на националния бюджет. Причината бе усложнената политическа обстановка на национално ниво, от което последва и късният прием на общинския бюджет за 2023 г. Това затрудни планирането на капиталовите инвестиции и ограничи възможностите за реализирането на по-голям брой проекти през 2023 г. Въпреки това Общината успява да преодолее тези проблеми и да продължи реализирането на стартираните проекти, както и да започне изпълнението на нови инициативи.

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана

С изготвянето на ПИРО е разработена и комуникационна стратегия към него. В нея са описани методите и подходите за взаимодействие с различните заинтересовани страни, както в хода на изготвянето на плана, така и при последващата му реализация.

ПИРО е публикуван на сайта на Портала за обществени консултации, където всеки заинтересован може да се запознае с него. На сайта на Община Доспат е публикуван само проектът на ПИРО Доспат. Предвижда се настоящият годишен доклад също да бъде публикуван на официалната интернет страница на Общината.

Други методи за осигуряване на публичност по изпълнението на плана са публикации в медии (онлайн и традиционни) за развитието на проекти, заложени в ПИРО. Доколкото настоящият доклад се фокусира върху третата година от изпълнението на ПИРО, то се очаква мерките за публичност да продължат да се изпълняват, както досега, и да се разгърнат в своята пълнота през следващите години.

Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

Съответствието на ПИРО Доспат със секторните планове и програми е планирано да се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията. За програмния период 2021-2027 година ПИРО е един от първите документи, който задава рамка за разработване на по-детайлни местни политики и стратегии. В този смисъл може да се заключи, че ПИРО е в пълен синхрон с останалите стратегически документи на местно ниво, включително тези, отнасящи се до климатичните изменения и мерките за борба с тях.

Допълнително, голяма част от средствата, предвидени за реализация на дейности и проекти в ПИРО, се очаква да бъдат привлечени от „европейските програми“. Последните се изготвят в пълен синхрон с националното законодателство и стратегическата рамка. Това гарантира съответствие на ПИРО с останалите стратегически документи на регионално и национално нива.

Мерки за прилагане принципа на партньорство

Прилагането на принципа на партньорство е гарантиран от изготвената комуникационна стратегия, приложение към ПИРО Доспат. В нея са идентифицирани и систематизирани заинтересованите страни и са определени приложимите комуникационни дейности и канали за комуникиране на ПИРО Доспат.

Резултати от извършени оценки

В периода 01.01.2023-31.12.2023 година не са извършвани оценки във връзка с изпълнението на ПИРО Доспат. Липсва информация за изготвени годишни доклади на ПИРО Доспат за 2021 и 2022 г.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

С геополитическо напрежение и политическа нестабилност на национално ниво може да се характеризира 2023 година. Късният прием на националния бюджет за 2023 г., бе причина и за късното приемане на общинските бюджети. Това затрудни работата на държавната администрация и се отрази върху планирането и изпълнението на заложените проекти и дейности в капиталовата програма на Общината. Късно стартираха и новите процедури по Европейските програми, което повлия върху възможностите на Общината да вземе участие с подаването на повече проектни предложения.

Проектите с принос към ПИРО Доспат, изпълнени или в процес на изпълнение и оценка през 2023 г., са систематизирани по отделните приоритети.

Напредъкът в изпълнението на ПИРО през 2023 година има количествено измерение от общо **65 отчетени проекта** и инициативи на обща стойност от **24 154 679,31 лв.** Реално изплатените средства (местните инвестиции, трансферите от републиканския бюджет и от програмите на ЕС) са в размер на **6 454 226 лв.**

Реализираните през 2023 година проекти са посочени с техните параметри, съгласно ППЗРР (включително източник на финансиране и усвоени средства за 2023 г.), в **приложението към годишния доклад** и обхващат:

- проекти, които са изцяло изпълнени в рамките на 2023 г.;
- проекти, които са в процес на изпълнение и през 2023. Включват се проекти и инициативи, започнали преди 2023 г. или продължаващи и през 2023 г. При финансовото отчитане, там където е било възможно, с оглед наличната информация, е представена усвоената сума за 2023 г.

Изпълнението на ПИРО може да се разглежда в две направления. Първото е стойността на сключените договори по проектите и инициативите през 2023 г. Второто е реално изплатените средства по тези договори. Това уточнение е важно, защото в края на 2023 г. са сключени договори по отделни програми, но в същото време все още не са направени плащания по тях или пък е изплатена част от стойността на проектното предложение. Поради тази причината се отчита разминаване от над 19% между реалното финансово изпълнение на ПИРО, което е в размер на **7,05%** (6 454 226 лв.) и индикативното такова (на база само сключени договори, без плащания по тях), което достига **26,39%** (24 154 679,31 лв.).

Фигура 2 отразява индикативната стойност и реално изплатените средства по всеки един от приоритетите. От графиката може да се види, че по всеки един от петте приоритета се изпълняват проекти и има реално изплатени средства през 2023 година. Също така е видим и дисбалансът между приоритетните направления и тяхното изпълнение. С най-високо финансово изпълнение според индикативната стойност (15 734,70 хил. лв.) и според реално изплатените средства (4 136,45 хил. лв.) е **Приоритет 2.** С най-ниско финансово изпълнение е **Приоритет 4**, при който индикативният бюджет (338,12 хил. лв.) и реално изплатените средства (318,14 хил. лв.) имат близки стойности. Значителен финансов ресурс е изплатен и по **Приоритет 3** (1 260,16 хил. лв.), като стойността на индикативния бюджет (1 981,24 хил. лв.) е със 721,08 хил. лв. по-голяма. При **Приоритет 1** има разлика от 1 586,76 хил. лв. между реално изплатеното (460,42 хил. лв.) и индикативната стойност (2 047,18 хил. лв.).

Финансовото изпълнение на **Приоритет** 5 също се характеризира с голяма разлика между индикативния бюджет (4 053,44 хил. лв.) и реално изплатените средства (279,06 хил. лв.).

Фигура 2. Индикативна стойност и реално изплатени средства по проекти в община Доспат, по приоритети за 2023 г.

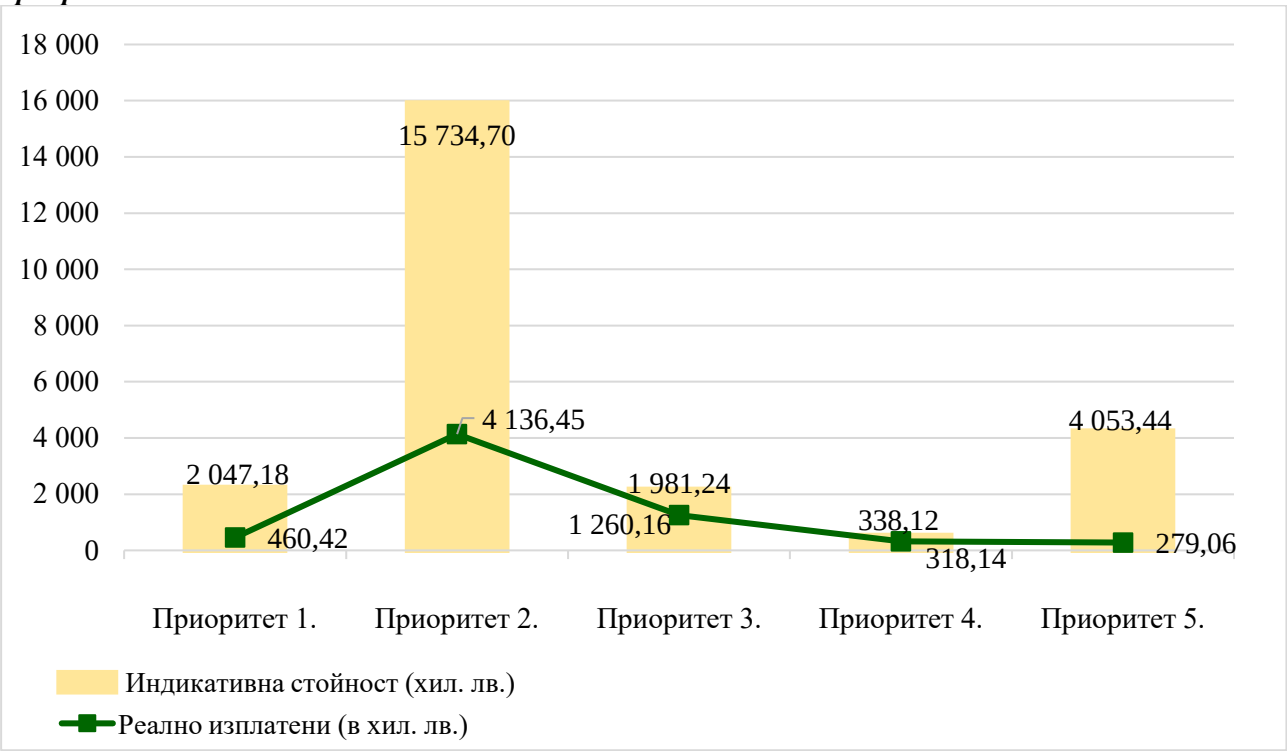

Източник: Община Доспат, ИСУН, собствени изчисления

Изпълнението на проекти в община Доспат през 2023 година е насочено към изграждането на съвременна и екологосъобразна инфраструктура, като фокусът е върху реконструкцията и рехабилитацията на нови и съществуващи улици на територията на община Доспат, и подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежи. Също така се реализира проект за повишаване на енергийната ефективност, чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление по НПВУ, чрез което ще се подобрят условията за живот на жителите на община Доспат. Извършват се проекти за развитие на социалната инфраструктура и услуги.

Между изпълнението на заложените в ПИРО приоритети за развитие, се забелязват известни различия. Те са както при броя на изпълнените проекти и тяхната средна стойност, така и при процента им на изпълнение спрямо заложеното в ПИРО и реално изплатените суми. Това е отразено в следващата ***Фигура 3***.

По Приоритет 1 **„Развитие и модернизиране на местната икономика“** се отчитат **11 проекта**. С голям принос към реално изплатените средства през 2023 г. по приоритета са проектите *„Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“*, *„Модулна мини мандра с капацитет 500 литра мляко на ден за производство на сирене, кашкавал и кисело мляко“*, *„Разширяване на дейността на микропредприятие, чрез закупуване на цветни дигитални принтери за печат върху текстил и сувенири“*. По проектите се предоставя безвъзмездна финансова помощ на частни лица, като целта е да се подобри местният бизнес. Проектите са финансирани по ПРСР и чрез частни инвестиции от предприятията. Средната стойност на проектите е в размер на **186,11 хил. лв**. Изпълнението на приоритета през 2023 г. е **5,03%.**

Към Приоритет 2 **„Изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура“** има **22 изпълняващи се проекта**, като те допринасят за **5,36%** от финансовото изпълнение на приоритета. Големият индикативен бюджет на приоритета идва от реализирането на няколко проекта – *„Изграждане на улица „Крайбрежна“ - Доспат - етап 1“*, *„Изграждане на нов център, гр. Доспат“*, *„Подмяна на водопровод и канализация по улици в гр. Доспат“, „Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на община Доспат“*, както и проектите, свързани с рехабилитацията на улици на територията на общината. Средната стойност на проектно предложение е **715,21 хил. лв.**

Изпълняваните проекти по Приоритет 3 **„Развитие и разширяване на предоставяните обществени услуги“** през 2023 г. са най-много – **25**. Те допринасят за доброто финансово изпълнение на приоритета, в размер на **34,21%.** Средната стойност на проектите е в размер на **79,25 хил. лв**. При изпълнението на този приоритет разликата между индикативния бюджет и реално изплатените средства не е толкова голяма. Средствата са насочени предимно към изпълнението на проекти, които са със социален характер и са насочени към развитието на социалната инфраструктура и услуги – *„Топъл обяд в община Доспат“*, *„Грижа в дома в община Доспат“*, *„Ремонт на ДГ в с. Късак“, „Ремонт на ОУ в с. Късак“*.

Към Приоритет 4 **„Туристически подем в условията на съхранена околна среда“** за 2023 г. попадат **3 проекта** със средна стойност на проектно предложение от **112,71 хил. лв**. Те са с насоченост към изграждането на туристическа инфраструктура (беседки и места за пикник) край язовир Доспат. Реализира се и един проект, целящ развитието на атракциите на риболовния туризъм, рибната кулинария и рибните продукти. развитието на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса. Проектите по приоритета се финансират по ПМДР. През 2023 г. финансовото изпълнение на приоритета е **71,49%,** което се дължи на по-ниския бюджет, заложен в ПИРО**.**

Изпълняваните проекти по Приоритет 5 **„Реализиране на добро управление съвместно със заинтересованите страни“** са **четири.** Средната стойност на проектно предложение е в размер на **1 013,36 хил. лв**., което е в резултат на високия индикативен бюджет и малкия брой на проектите. Финансовото изпълнение на приоритета през 2023 г. се равнява на **25,21%.** През 2023 г. по този приоритет стартира важен проект за *„Укрепване на общинския капацитет в Община Доспат“*, а също и проектът *„Подготовка и разработване на местна стратегия за Водено от общностите местно развитие на територия Високи Западни Родопи“.*

Фигура 3. Брой на изпълнените проекти и изпълнение на приоритетите спрямо реално изплатените средства и заложените такива в ПИРО Доспат 2021-2027 г.

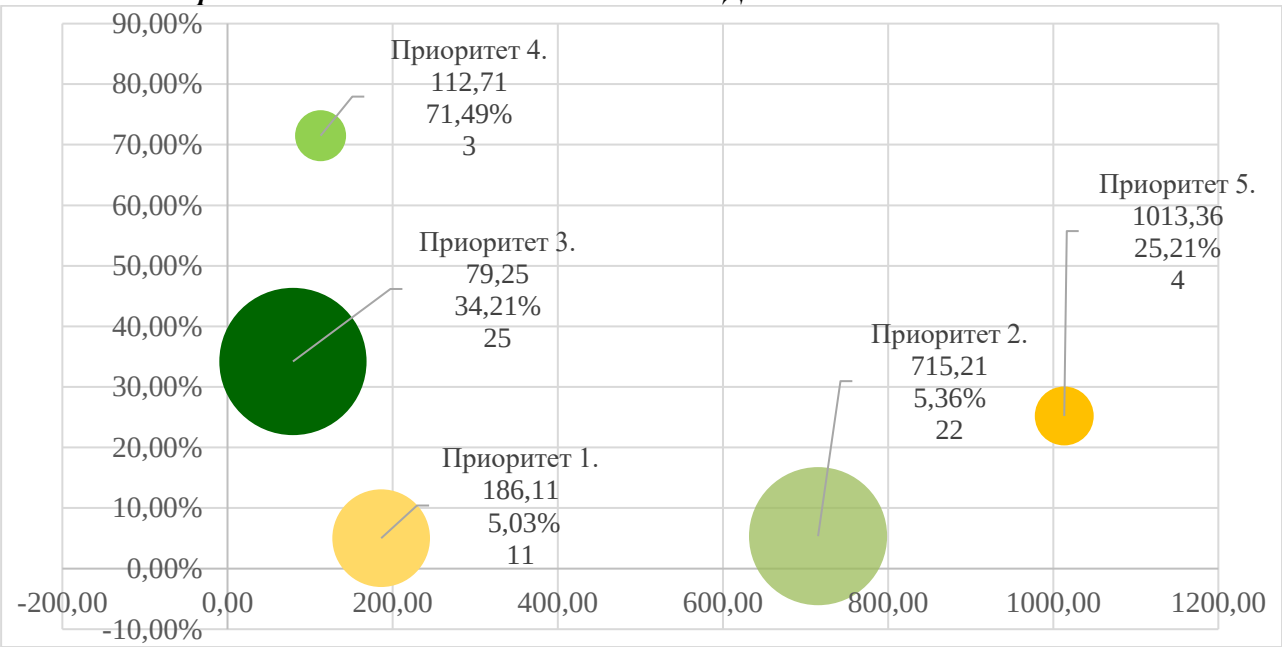

Източник: Община Доспат, ИСУН, собствени изчисления

За периода 01.01.2023-31.12.2023 г. общото изпълнение на ПИРО Доспат отчита **65 изпълнени или текущи** проекта със **средна стойност от 371,61 хил. лв.**

През 2023 г. при изпълнението на ПИРО е характерно, че финансовият ресурс не е разпределен равномерно спрямо източниците на финансиране. С най-голям принос са средствата от централния бюджет (4 315,40 хил. лв.), които формират **66,86%** от общия размер на получения финансов ресурс. Средствата от ЕСИФ са в размер на **20,63%** (1 331,75 хил. лв.). Приносът на общинския бюджет формира **6,59%** (425,28 хил. лв.) от всички реализирани средства. Частните инвестиции, който биват привлечени през 2023 г. са **2,29%** от изплатените финансови средства, а тези, получени от „други източници“ на финансиране – **3,63%**.

Фигура 4. Разпределение на реално изплатените средства според източника на финансиране за 2023 г.

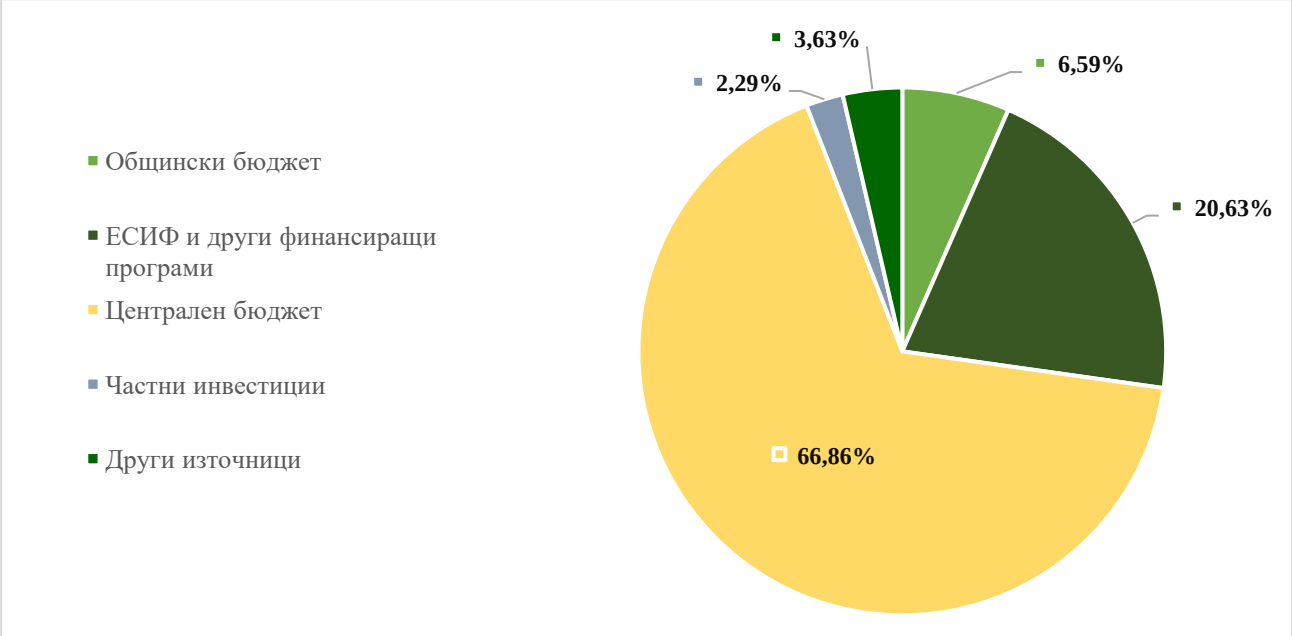

Източник: по данни на Община Доспат, ИСУН, собствени изчисления

Таблица 11.Реално финансово изпълнение по приоритети за 2023 г. спрямо заложеното в ПИРО

Цел/приоритет	Индикативна стойност (хил. лв.)	Брой проекти	Средна стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (хил. лв.)	Заложени в ПИРО (хил. лв.)	% на изпълнение
Приоритет 1. Развитие и модернизиране на местната икономика	2 047,18	11	186,11	460,42	9 161	5,03%
Приоритет 2. Изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура	15 734,70	22	715,21	4 136,45	77 139	5,36%
Приоритет 3. Развитие и разширяване на предоставяните обществени услуги	1 981,24	25	79,25	1 260,16	3 684	34,21%
Приоритет 4. Туристически подем в условията на съхранена околна среда	338,12	3	112,71	318,14	445	71,49%
Приоритет 5. Реализиране на добро управление съвместно със заинтересованите страни	4 053,44	4	1 013,36	279,06	1 107	25,21%
ОБЩО ЗА ПИРО 2021-2027	**24 155**	**65**	**371,61**	**6 454**	**91 536**	**7,05%**

Източник: по данни на Община Доспат, ИСУН, собствени изчисления

След направения преглед и анализ на изпълнените проекти през 2023 г. и съответния изразходван бюджет по тях, може да се обобщи, че всеки един от заложените в плана приоритети допринася за доброто финансово изпълнение на ПИРО Доспат. На ***Фигура 6*** се забелязва, че съществува дисбаланс, причините за който са различията в броя и размера на финансовия принос на реализираните проекти по всяко от приоритетните направления. През 2023 г. с най-голям принос за финансовото изпълнение на ПИРО е Приоритет 2 (**64%**). Изплатените финансови средства по Приоритет 3 формират **20%** от общия размер на реализираните средства. Приоритет 1 допринася съответно със **7%,** а Приоритет 4 – с **5%**. С най-малък финансов принос е Приоритет 5 – **4%**.

Фигура 5. Принос на приоритетите към общото изпълнение на ПИРО за 2023 г.

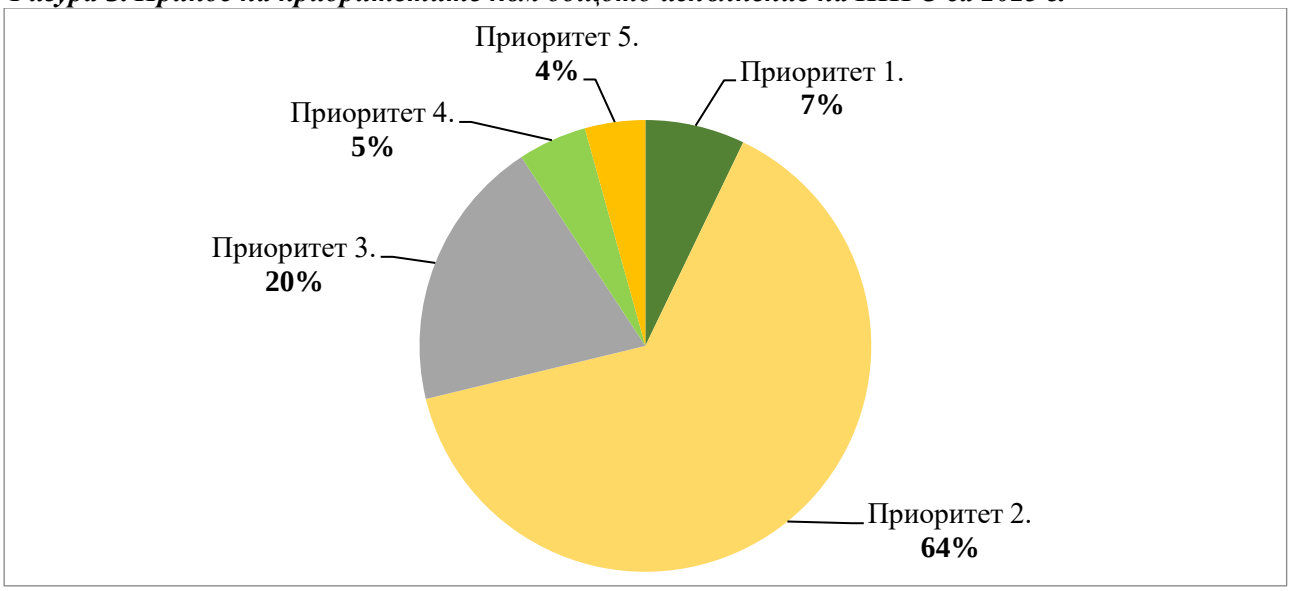

Източник: по данни на Община Доспат, ИСУН, собствени изчисления

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО

Общите заключения по отношение изпълнението на ПИРО са:

- Населението на община Доспат намалява с почти 4% за разглеждания период и представлява 7,8% от населението в област Смолян. Тревожна е статистиката по отношение на населението в подтрудоспособна възраст, което намалява със 7%.
- Коефициентът на демографско заместване има неблагоприятна стойност, която е обезпокоителна за бъдещото икономическо развитие на община Доспат. През 2022 г. всеки 100 души, излизащи от трудоспособна възраст, биват заместени от 39 „млади“ хора, което няма как да компенсира населението в пенсионна възраст.
- За разглеждания период 2021-2022 г. се отчита ръст при всички икономически показатели, с изключение на показателя РДМА. Определящи за общинската икономика продължават да са секторите *„Селско, горско и рибно стопанство“*, *„Преработваща промишленост“* и *„Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“*.
- Увеличава се броят на предприятията с 97, като този ръст е най-голям в сектор *„Селско, горско и рибно стопанство“*. Стойността на произведената продукция се увеличава с 34%, а нетните приходи от продажби отчитат ръст от 23,68%.
- През 2023 г. регистрираните безработни лица се увеличават, а успоредно с тях и регистрираната безработица. Коефициентът на безработица достига до 17,2%, което е увеличение с 6,5% спрямо предходната година.
- Нивото на заетостта се увеличава с 6,7% през 2022 г. - с 86 души. Броят на заетите лица в местната икономика достига до 1 370 души.
- През 2023 г. броят на безработните лица, включени в заетост по програми и мерки за насърчаване на заетостта в общината, е значително по-малък от предходната година. Това възпрепятства преодоляването на регистрираното високо равнище на безработица.
- Средната брутна работна заплата в община Доспат продължава да се увеличава, като през 2022 г. достига до 12 236 лв. Увеличението от 9,7% е по-ниско от средногодишната инфлация в страната, което се отразява върху покупателната способност на населението.
- При по-голяма част от индикаторите за резултат към 2023 г. се отчита положителен напредък. Стойностите на три от заложените индикатори отразяват отрицателната им промяна, а при *„Новоразкрити социални услуги“* и *„Дял на разделно събраните отпадъци“* не се забелязва никакво развитие.
- Индикаторите за продукт, при които са отчетени благоприятни междинни стойности са *„Регистрирани нощувки годишно в общината“*, *„Реализирани ПЧП“*, *„Брой реализирани иновативни проекти“* и *„Брой проведени обучения за администрацията“*.
- Необходимо е да се обърне внимание на факта, че при 11 от индикаторите за продукт е отчетена нулева стойност. Това се отразява неблагоприятно при изпълнението на заложените приоритети за развитие.
- Равносметката от разгледаните междинни стойности на индикаторите за продукт и индикаторите за резултат е, че при 39,29% от тях са отчетени положителни стойности, а

при 14,29% се забелязва понижаване на стойностите, в сравнение с базовите. При 46,43% от всички индикатори не е постигнат напредък и голяма част от тях отчитат нулеви стойности.

- Реализираните проекти през 2023 г. са в обхвата на всички приоритети, заложени в ПИРО Доспат. Общият им брой е 65, като най-много са реализирани по Приоритет 3 *„Развитие и разширяване на предоставяните обществени услуги“* (25 бр.), а с най-голяма финансова тежест (индикативен бюджет и реално изплатени суми) са проектите по Приоритет 2 *„Изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура“*.

- През 2023 г. изпълнението на проекти в община Доспат през 2023 година е насочено към изграждането на съвременна и екологосъобразна инфраструктура (реконструкция и рехабилитация на нови и съществуващи улици на територията на община Доспат, подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежи). Осъществява се проект за повишаване на енергийната ефективност, чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление в община Доспат. Извършват се и проекти за развитие на социалната инфраструктура и услуги.

- С най-добро финансово изпълнение се отличава Приоритет 4 *„Туристически подем в условията на съхранена околна среда“*, причина за което е заложената ниска стойност в Програмата за реализация на ПИРО Доспат.

- Спрямо източниците на финансиране, с най-голям принос се отличават средствата от централния бюджет, които формират 66,86% от общия размер на получения финансов ресурс.

- През 2023 г. с най-голям финансов принос за изпълнението на ПИРО е Приоритет 2 в размер на 64%, а с най-малък е Приоритет 5 в размер на 4%.

- Отчитайки ограниченията на средата, общото изпълнение на ПИРО Доспат за 2023 г. може да се отчете като **добро** при 7,05% реално изплатени средства и 26,39% по индикативна стойност спрямо заложеното в ПИРО.

- Необходимо е през следващите години от изпълнението на ПИРО Доспат, да бъдат реализирани повече проекти и Общината да бъде по-активен участник при подаването на различни проектни предложения. Важно е те да допринасят за балансираното изпълнение на приоритетите, които ще подобрят както социалната, така и икономическата среда на територията на общината. Трябва да се има предвид планираното в Програмата за реализация на ПИРО, заложените проектни идеи и дейности, като се следи индикативният график за тяхното изпълнение през периода 2021-2027 г.

Препоръчва се настоящата структура на доклада да бъде продължена и в следващите години, за да може по-лесно да се проследява напредъкът на ПИРО Доспат. Спазването на единна структура ще подпомогне за по-качествено, лесно и пълно разработване на предстоящите междинна и последваща оценки на ПИРО.

7. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО Доспат за периода 01.01-31.12.2023 г.

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО за 2023 година

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2023)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация				
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2020	2021	2022	2023	2023>
Приоритет 1. Развитие и модернизиране на местната икономика		**2 047,18**	**460,42**		**0,00**	**295,89**	**17,11**	**147,42**	**0,00**					
1	Проект „Модернизиране и разширяване в земеделското стопанство на „ЕМЕЛ КАПИКОВА“ ЕООД“	29,34	19,56	ПРСР		19,56								
2	Проект „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“	264,31	264,31	ОПИК, Частни инвестиции		132,16		132,16						
3	Проект „Пристройка към съществуваща промишлена сграда и закупуване на оборудване за производство на алуминиева и PVC дограма“	194,23	0,00	ПРСР, Частни инвестиции		0,00		0,00						
4	Проект „Стартова помощ за развитие на малко стопанство на Веселин Кехайов за отглеждане на трайни насаждения, млечна крава и овце - млечни“	29,34	9,78	ПРСР		8,31	1,47							
5	Проект „Модулна мини мандра с капацитет 500 литра мляко на ден за производство на сирене, кашкавал и кисело мляко“	193,40	95,94	ПРСР, Частни инвестиции		86,35	9,59	0,00						
6	Проект „Дентален център – Промяна на предназначението по чл. 154 от ЗУТ на сграда в имот 23025.501.975 от Автогара в Дентален център, гр. Доспат“	770,35	0,00	ПРСР, Частни инвестиции		0,00	0,00	0,00						
7	Проект „Стартова помощ за развитие на малко стопанство на Евелина Барутинска за отглеждане на зеленчуци и трайни насаждения“	29,34	9,78	ПРСР		8,31	1,47							
8	Проект „Разширяване на дейността на микропредприятие, чрез закупуване на цветни дигитални принтери за печат върху текстил и сувенири“	61,05	61,05	ПРСР, Частни инвестиции		41,21	4,58	15,26						
9	Проект „Изграждане на работилница за мебели в град Доспат“	64,68	0,00	ПРСР, Частни инвестиции		0,00	0,00	0,00						
10	Проект „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“	20,00	0,00	НПВУ		0,00								
11	Проект „Доставка и монтаж на хоризонтален банциг“	391,15	0,00	ПРСР, Частни инвестиции		0,00	0,00	0,00						

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО за 2023 година

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2023)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация				
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2020	2021	2022	2023	2023>
Приоритет 2. Изграждане на съвременна и екологосъобразна инфраструктура		**15 734,70**	**4 136,45**		**410,18**	**214,73**	**3 277,16**	**0,00**	**234,38**					
1	Проект „Реконструкция и рехабилитация на нови и съществуващи улици, съоръженията и принадлежностите към тях на територията на община Доспат“	748,00	214,73	ПРСР		214,73	0,00	0,00						
2	Проект „Реконструкция и/или рехабилитация на Улица от ДАП до главен път /III-197/ км 0+070 - км 0+320 и съоръженията и принадлежностите към нея на територията на гр. Доспат, община Доспат.“	211,40	0,00	ПРСР		0,00	0,00	0,00						
3	Проект „Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на община Доспат“	799,91	0,00	НПВУ		0,00	0,00	0,00						
4	Ремонт на подпорна стена на ул. „Родопи“ в с. Късак, община Доспат“	3,24	0,00	Общински бюджет	0,00									
5	Възстановяване на подпорна стена за укрепване на ул. „Снежанка“ в с. Змейца	50,46	4,46	Общински бюджет	4,46									
6	Укрепване на подпорна стена в малката река, с. Барутин	8,80	5,99	Общински бюджет	5,99									
7	Подмяна на водопровод и канализация по улици в гр. Доспат	641,76	310,77	Централен бюджет			310,77							
8	Изграждане на подпорни стени за възстановяване и укрепване на левия бряг на р. Караджа дере в кв.1 по ЗРП на с. Барутин	451,51	440,36	Централен бюджет			440,36							
9	Подпорна стена за укрепване на улица „Граничар“ в гр. Доспат	446,40	435,14	Централен бюджет			435,14							
10	Придобиване на колесен багер, община Доспат	149,00	46,73	Други източници					46,73					
11	Закупуване на косачка, община Доспат	1,45	1,45	Общински бюджет	1,45									
12	Изграждане на нов център, гр. Доспат	4 718,67	1 344,51	Централен бюджет			1 344,51							
13	Разширение на гробищен парк - с. Барутин	16,00	1,13	Общински бюджет	1,13									
14	Изграждане на улица в кв. 56 в с. Барутин, ул. „Изток“	10,00	0,02	Общински бюджет	0,02									

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО за 2023 година

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2023)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация				
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2020	2021	2022	2023	2023>
15	Изграждане на улица „Крайбрежна“ - Доспат - етап 1	6 911,44	765,13	Централен бюджет, Общински бюджет	18,74		746,39							
16	Закупуване на самосвал, община Доспат	140,00	139,70	Общински бюджет	139,70									
17	Закупуване на машини УНИМОГ - 2 бр., община Доспат	239,00	238,70	Общински бюджет	238,70									
18	Реконструкция и подобряване на водоснабдителната мрежа	118,24	118,24	Други източници					118,24					
19	Реконструкция и подобряване на канализационната мрежа	18,19	18,19	Други източници					18,19					
20	Дейности по поддръжка на републикански път II-37 от км 200+600 до км 219+340	26,67	26,67	Други източници					26,67					
21	Дейности по поддръжка на републикански път III-197 от км 41+900 до км 51+031/ от км 53+709 до км 67+090	20,87	20,87	Други източници					20,87					
22	Дейности по поддръжка на републикански път III-843 от км 57+061 до км 61+163	3,68	3,68	Други източници					3,68					

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО за 2023 година

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2023)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация				
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2020	2021	2022	2023	2023>
Приоритет 3. Развитие и разширяване на предоставяните обществени услуги		**1 981,24**	**1 260,16**		**5,70**	**319,09**	**935,37**	**0,00**	**0,00**					
1	Проект „Патронажна грижа + в община Доспат“	46,42	35,80	ОПРЧР		35,80								
2	Проект „Топъл обяд в община Доспат“	385,59	171,54	ПХОМП		154,38	17,15							
3	Проект „Грижа в дома в община Доспат“	379,13	151,65	ПРЧР		128,91	22,75							
4	Ремонт на парно в ДГ Любча, с. Любча	0,80	0,00	Централен бюджет			0,00							
5	Ремонт на ДГ Любча - смяна на дограма, с. Любча	3,00	1,70	Централен бюджет			1,70							
6	Ремонт на парно в ДГ Доспат, гр. Доспат	3,00	0,00	Централен бюджет			0,00							
7	Основен ремонт на физкултурен салон на ДГ Змейца, с. Змейца	1,50	0,00	Централен бюджет			0,00							
8	Ремонт на ДГ Късак, с. Късак	643,79	512,52	Централен бюджет			512,52							
9	Ремонт на ОУ Късак, с. Късак	435,69	304,45	Централен бюджет			304,45							
10	Закупуване на бойлер, гр. Доспат	5,70	5,70	Общински бюджет	5,70									
11	Закупуване на лаптоп за ДГ Любча, с. Любча	1,30	1,25	Централен бюджет			1,25							
12	Закупуване на компютър за СУ Доспат, гр. Доспат	11,99	11,99	Централен бюджет			11,99							
13	Закупуване на компютри, с. Цръчна	24,96	24,96	Централен бюджет			24,96							
14	Закупуване на лаптоп за ДГ Барутин, с. Барутин	2,38	2,38	Централен бюджет			2,38							
15	Закупуване на компютър за ОУ Змейца, с. Змейца	1,50	1,45	Централен бюджет			1,45							
16	Закупуване на дисплей за ОУ Змейца, с. Змейца	4,00	4,00	Централен бюджет			4,00							
17	Закупуване на компютър за ОУ Любча, с. Любча	21,49	21,49	Централен бюджет			21,49							

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2023)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация				
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2020	2021	2022	2023	2023>
18	Закупуване на компютър за ОУ Брущен, с. Брущен	0,75	0,75	Централен бюджет			0,75							
19	Закупуване на лаптоп за ДГ Късак, с. Късак	1,80	1,80	Централен бюджет			1,80							
20	Закупуване на компютър, с. Цръчна	1,59	1,59	Централен бюджет			1,59							
21	Закупуване на оборудване ДГ Любча, с. Любча	0,85	0,85	Централен бюджет			0,85							
22	Закупуване на мултифункционално устройство за ОУ Късак, с. Късак	1,30	1,49	Централен бюджет			1,49							
23	Придобиване на машини и съоръжения ОУ Цръчна, с. Цръчна	0,87	0,87	Централен бюджет			0,87							
24	Закупуване на перална за ДГ Доспат, гр. Доспат	0,85	0,85	Централен бюджет			0,85							
25	Закупуване на секция за ОУ Късак, с. Късак	1,00	1,09	Централен бюджет			1,09							
Приоритет 4. Туристически подем в условията на съхранена околна среда		**338,12**	**318,14**		**0,00**	**270,42**	**47,72**	**0,00**	**0,00**					
1	Проект „Изграждане на дребна техническа (туристическа) инфраструктура - беседки и места за пикник край язовир Доспат“	194,13	194,13	ПМДР		165,01	29,12							
2	Проект „Информационно-образователни инициативи за опазване на природната среда“	26,45	26,45	ПМДР		22,48	3,97							
3	Проект „Атракции на риболовния туризъм – рибна кулинария и рибни продукти“	117,54	97,55	ПМДР		82,92	14,63							
Приоритет 5. Реализиране на добро управление съвместно със заинтересованите страни		**4 053,44**	**279,06**		**9,40**	**231,62**	**38,04**	**0,00**	**0,00**					
1	Проект „Подготовка и разработване на местна стратегия за Водено от общностите местно развитие на територия Високи Западни Родопи“	48,87	48,23	ПРСР		43,41	4,82							
2	Проект „Укрепване на общинския капацитет в Община Доспат“	32,91	14,79	ПРЧР		12,58	2,22							
3	Стратегия за водено от общностите местно развитие на МИРГ „Високи Западни Родопи: Батак-Девин-Доспат“	3 961,66	206,63	ПМДР		175,64	31,00	0,00						
4	Придобиване на компютри и хардуер за община Доспат, гр. Доспат	10,00	9,40	Общински бюджет	9,40									
ОБЩО ИЗПЪЛНЕНИЕ		**24 154,68**	**6 454,23**		**425,28**	**1 331,75**	**4 315,40**	**147,42**	**234,38**					